

Sygn. akt II CZ 25/09

POSTANOWIENIE

Dnia 6 maja 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Dariusz Zawistowski (przewodniczący)

SSN Krzysztof Strzelczyk

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi S.B.

o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym postanowieniem

Sądu Okręgowego w P.

z dnia 31 grudnia 2007 r., sygn. akt [...]

wydanego w sprawie z wniosku S.B., A.W. i B.W.

przy uczestnictwie Z.W., A.B. i P.B.

o zasiedzenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 6 maja 2009 r.,

zażalenia wnioskodawcy S.B.

na postanowienie Sądu Okręgowego w P.

z dnia 7 sierpnia 2008 r., sygn. akt [...],

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 7 sierpnia 2008 r. Sąd Okręgowy w P. odrzucił zażalenie wnioskodawcy S.B., wniesione od postanowienia tego Sądu z dnia 8 maja 2008 r. Przedmiotem zaskarżonego rozstrzygnięcia również było odrzucenie zażalenia wnioskodawcy (błędnie nazwanego apelacją), wniesionego od postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 14 lutego 2008 r. (odrzucającego skargę o wznowienie postępowania wniesioną przez S.B. oraz A. i B.W.).

Przyczynę odrzucenia zażalenia na postanowienie z dnia 8 maja 2008 r. stanowiło nie dochowanie przez wnioskodawcę wymaganego w art. 87¹ § 1 k.p.c. zastępstwa przez adwokata lub radcę prawnego. Skarżący wskazane zażalenie sporządził osobiście.

Postanowienie z dnia 7 sierpnia 2008 r. zostało zaskarżone przez wnioskodawcę S.B. Żalący wniósł o jego uchylenie, zarzucając, że zostało wydane z naruszeniem art. 5 k.p.c. Naruszenie tego przepisu polegało jego zdaniem na tym, że wnioskodawca od samego początku pozostawał w błędnym przekonaniu, iż może samodzielnie wystąpić o wznowienie postępowania i z tego błędu nie został wyprowadzony.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżący przyjmuje, że obowiązkiem sądu, płynącym z treści art. 5 k.p.c. było pouczenie go o konieczności skorzystania z profesjonalnej pomocy prawnej przy wywodzeniu skargi o wznowienie postępowania. Przy tym pouczenie to, jak wynika z argumentacji, powinno nastąpić przed wniesieniem tej skargi, a przynajmniej przed jej odrzuceniem, skoro miałyby zapobiec jej odrzuceniu i następczemu odrzuceniu składanych przez wnioskodawcę zażaleń. Pogląd ten nie znajduje podstaw w treści art. 5 k.p.c. ani art. 87¹ § 1 k.p.c.

Artykuł 5 k.p.c. upoważnia sąd w razie uzasadnionej potrzeby do udzielania stronom i uczestnikom postępowania, występującym w sprawie bez adwokata lub radcy prawnego, niezbędnych pouczeń co do czynności procesowych. Oczywiście jest, że pouczenia mogą być udzielane jedynie po wszczęciu postępowania, zatem nie ma żadnych podstaw do udzielania ich stronie przed złożeniem pisma wszczynającego postępowanie. Pouczenia mogą dotyczyć tylko

takich czynności, które strona zdolna jest podjąć. Tym samym nie zachodziły powody, aby po wniesieniu przez wnioskodawcę skargi o wznowienie postępowania pouczać go odrębnie o przymusie adwokacko-radcowskim. Zdolność postulacyjna wnioskodawcy nie stanowiła warunku formalnego pisma i nie mogła być naprawiona w sposób przewidziany w art. 130 k.p.c. Skutkiem uchybienia przymusowi adwokacko-radcowskiemu jest bezskuteczność czynności podejmowanych samodzielnie przez podmioty nie zaliczające się do kręgu osób wymienionych w art. 87¹ § 2 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 31 sierpnia 2006 r., I CZ 45/06, nie publ.).

Wystarczające było zatem wyjaśnienie skarżącemu, że nie może skutecznie podejmować czynności związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym w motywach postanowień odrzucających jego zażalenie. Analiza przebiegu postępowania wskazuje jednak, że nawet przekazanie wnioskodawcy tych pouczeń nie wstrzymało go od osobistego wniesienia zażalenia, którego odrzucenie obecnie zaskarża.

Z przytoczonych względów zarzut naruszenia art. 5 k.p.c. nie był uzasadniony. Bezsporne jest przy tym, że wnioskodawca złożył odrzucone zażalenie osobiście, nie będąc żadną z osób wymienionych w art. 87¹ § 2 in fine k.p.c. Sąd Okręgowy prawidłowo zatem postąpił odrzucając jego zażalenie, a kwestionowanie trafności tego rozstrzygnięcia nie ma podstaw.

W tym stanie rzeczy zażalenie zostało oddalone na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.